

Beoordeling BEX zoogkoeien

De rekentool (spreadsheet) werkt naar behoren. Toch een drietal kanttekeningen.

Vraag is wat de opsplitsing van begraasde percelen in opbrengstniveaus 8000, 10000 en 12000 kg DS/ha voor zin heeft. Immers dat wordt niet gecontroleerd en de opbrengst kan simpel aangepast worden aan de gewenste uitkomst.

1. *Ik stel daarom voor om maar met 1 opbrengst niveau (10000 kg DS/ha) te werken.*

Een volgend uitgangspunt is dat de P-gehalten in vers gras gelijk zijn aan die in graskuil (waarvan wordt aangenomen dat ze veelal van dezelfde percelen afkomstig zijn). Echter, graskuil wordt doorgaans geoogst in een ouder groeistadium dan vers gras dat gegraasd wordt. Bovendien kunnen de koeien tijdens grazen selecteren voor een betere kwaliteit. Gevoelsmatig verwacht ik daarom bij vers gras hogere gehalten aan N en P dan bij graskuil. Gegevens uit een directe vergelijking die dat bevestigen heb ik echter niet tot mijn beschikking. Uit gemiddelde cijfers over een reeks van jaren (Gestandaardiseerde berekeningsmethode voor dierlijke mest en mineralen, CBS, 2010) blijkt dat er voor N over de periode 1999-2008 tussen vers gras en graskuil een verschil bestond van gemiddeld ca. 15%, voor normaal bemest en een verschil van gemiddeld 10% voor laag bemest grasland. Voor P was het verschil gemiddeld 5%, ongeacht of het gras afkomstig was van normaal bemest dan wel laag bemest grasland. Bij N wordt in de BEX zoogkoeien een verschil van 10% in rekening gebracht, en dit verschil wordt geheel toegeschreven aan verliezen bij het inkuilen. Ik denk echter dat een deel van het verschil het gevolg is van een verschil in groeistadium tussen vers gras en graskuil.

2. *Ik pleit er daarom voor om voor N het verschil tussen vers gras en graskuil op 10% te handhaven en voor P tussen vers gras en graskuil een verschil van 5% te hanteren. In het geval van N zou in de toelichting aangegeven kunnen worden dat dit verschil wordt veroorzaakt door een jonger groeistadium van vers gras en een verschil door inkuilverliezen. Het verschil in P kan worden toegeschreven aan alleen een verschil in groeistadium.*

3. *De toelichting bevat een aantal redactionele slordigheden.*

Wageningen, 9 december 2011

Seerp Tamminga, emeritus hoogleraar Wageningen University

Beoordeling BEX Zoogkoeien

Men stelt dat op basis van VEM-behoefte geen goed beeld is te vormen van de voederopname, zoals bij BEX-melkvee gebeurt. In de praktijk is de VEM-opname vaak lager, wordt gesteld. *Ik had graag een onderbouwing van deze beweringen gezien.*

In het stuk wordt gesproken over een gedegen praktijktest van de voorgestelde BEX-zoogkoe, op 6 bedrijven, maar *ik vind geen resultaten.*

Men wil een soort stalbalans toepassen voor dieren die ook buitenlopen. Omdat men de grasopname niet als sluitpost van de VEM-behoefte wil nemen wordt de graslandopbrengst ingeschat. Men moet kiezen uit 3 niveaus. Omdat de opbrengst toch niet door de overheid te controleren is kiest iedereen natuurlijk het laagste niveau (8.000 kg); dit is 2.200 kg minder dan het landelijk gemiddelde. *Als voor deze benadering gekozen wordt moet m.i. het niveau van grasopbrengst worden vastgezet op 10.200 kg ds/ha. De gehalten aan N en P in weidegras moeten dan worden afgeleid uit de gehalten aan kuilgras, op dezelfde manier als bij BEX-melkvee gebeurt.* Er is m.i. geen argument om het anders te doen.

Veel logischer als oplossing voor het probleem lijkt me een opsplitsing van de zoogkoeien. Voor dieren die altijd binnen blijven kan de stalbalans gebruikt worden (zoals bij varkens). Bij dieren die weiden kan de VEM-behoefte (dat wordt als het probleem gezien) worden gedifferentieerd naar 'soort' zoogkoe. Dat lijkt me beter dan het differentiëren van de grasopbrengst. Voor elke 'soort' kan ook een eigen excretienorm worden vastgesteld (op basis van gemiddeld rantsoen) zodat verdere verfijning middels BEX wellicht niet nodig is.

Storend vind ik het voorstel de correctie van excretie-N voor gasvormige verliezen uit te voeren middels de MINAS-diercorrectie. Men zal toch wel weten dat die correctie een politiek, landbouwgunstig getal is, indertijd op voorstel van het Tweede Kamerlid Piet Blauw omhoog geduwd en veel hoger dan door wetenschappers voorgesteld. *Bij de correctie moeten dezelfde coëfficiënten worden gebruikt als die gebruikt zijn bij de generieke gebruiksnormen.*

Wageningen, 9 december 2011

Frans Aarts, Plant Research International, Wageningen University & Research